

La República espanyola contra Catalunya

Autor: Agustí Soler

Data de publicació: 17-03-2021

El mes de març del 2016, l'ajuntament de Barcelona, presidit per l'Ada Colau, va aprovar canviar el nom de Plaça Lluçmajor pel de Plaça de la República, en clara referència als anys de la Segona república espanyola (1931-1939). L'Agustí Soler ha escrit un llibre sobre aquells anys i en conclou que van ser una carrera d'obstacles, des del primer dia fins al darrer, contra la llibertat de Catalunya. L'autor ha fet per a l'Institut Nova Història una petita ressenya del seu llibre, que s'intitula 'La República Espanyola contra Catalunya'.

En morir el dictador, l'any 1975, molts catalans cregueren que Catalunya tornaria a recuperar les seves velles institucions i que amb un petit interval monàrquic, l'estat espanyol podria tornar a ser una república democràtica en la qual poder confiar. Alguns, de Catalunya estant, encara creuen que una República espanyola significaria un canvi substancial en la relació entre Espanya i Catalunya. Malauradament, molts desconeixen què significà la Segona República per als catalans.

Ja des d'un bon principi, des del 17 d'abril de 1931, tot just tres dies després d'haver proclamat Francesc Macià la República catalana, de Madrid estant s'inicià el joc brut; un joc brut que, tal com es veié, no fou patrimoni d'un o altre govern. Era igual qui governava a Madrid; tant se'n donava si era un govern que es proclamava d'esquerres com si es proclamava de dretes. La deplorable i trista realitat era que Catalunya veié retallades un cop i un altre les seves atribucions de govern, amb un Estatut que mai no veié acomplert el traspàs dels serveis que li eren propis. I amb l'aixecament feixista, on des d'un bon començament quedà clar l'objectiu de destrucció de Catalunya, el govern de Madrid (després traslladat a València i més tard a Barcelona) continuà amb la mateixa i repetida política d'obstrucció a la Generalitat, una realitat que queda prou reflectida en les paraules del president de la República, Manuel Azaña, pronunciades l'any 1938: “Yo nunca he sido españolista ni patriotero. Pero ante estas cosas me indigno. Y si esas gentes van a descuartizar España prefiero a Franco. Con Franco ya nos entenderíamos nosotros o nuestros hijos o quien fuere”. Aquestes eren paraules d'un president suposadament demòcrata...

Els qui cregueren que aquella esperançadora República espanyola enterraria per sempre més la llarga nit borbònica instaurada des de feia més de dos-cents anys i posaria en marxa una democràcia plena al mateix temps que ajudaria els catalans a assolir nous espais de llibertat, ben aviat s'adonaren que tant amb aquell règim com amb els anteriors aquests espais no existien.

Aquest petit estudi pretén donar a conèixer uns fets que ens il·lustren sobre els vuit anys (1931 a 1939) en què la realitat històrica ens permet afirmar que sigui sota una monarquia, sota una dictadura o sota una democràcia, Catalunya no va veure reconegut el seu dret a ser un poble lliure entre els pobles lliures de la terra.

Agustí Soler i Regàs

Referències bibliogràfiques:

Agustí Soler, La República espanyola contra Catalunya. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona (2021).